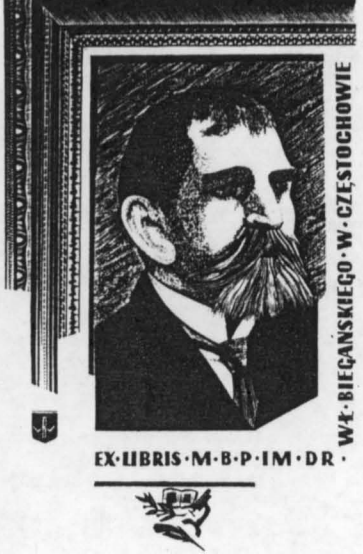

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

№ 19. Wtorek dnia 24 Stycznia 1922 roku. Cena 20 mk. Rok XVII.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i odnoszeniem do domu 450 mk. Dla odbierających pismo na miejscu 400 marek. Cena pojedyńczego numeru 20 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty zapowiedzi, wzmianki instytucji prywatnych społecznych podlegają opłacie.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz nonparelowy jednolamowy na I kolumnie 80 marek, na II i III kolumnie 70 marek, na IV kolumnie 60 marek. Drobne ogłoszenia po 20 mk. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie 100 mk.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Marji Nr. 59. Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa Nr. 4

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany są bez uprzedniego zawiadomienia.

Aleja Nr. 27. — Telef Nr. 20. **Teatr „ODEON"** Program od poniedz. 23 do piątku 27 stycznia.

KONKURSOWY OBRAZ ROSYJSKI W DWÓCH SERJACH!

WIERA CHOŁODNAJA

MOTTO: Chrysantem gdy spadł
Nie wraca na krzew,
Chociażby i rad,
Lecz cóż skoro spadł...

BAJKA O MIŁOŚCI

(SERJA I.)

Niezwykły dramat życiowy w 6-ciu aktach, słynnej wytwórni „Jermoljewa" Moskwa-Paryż.
W roli głównej najsłynniejsza artystka rosyjska, jedna z najpiękniejszych kobiet, gwiazda ekranu: WIERA CHOŁODNAJA
w otoczeniu najwybitniejszych artystów rosyjskich z POŁOŃSKIM i RUNICZEM na czele.

Ojciec św. Benedykt XV.

Sześcioletni Pontyfikat Benedykta XV był okresem najcięższego wstrząśnienia, przez jakie przeszła cywilizacja. W dwadzieścia dni po wybuchu wojny europejskiej Pius X, rozstał się z tym światem. Conclawe, zwołane wśród niezmiernie trudnych warunków komunikacyjnych, w dniu 3 września 1914 roku, wyniosło na Tron Papieski, kardynała Giacomo della Chiesa. Jeśli po skonie Leona XIII, jednego z najuczeńszych, z najgłębszych, najbardziej zwrotnych z współczesnym światem sterników Kościoła, kollegjum kardynalskie oddało Tiarę uosobieniu anielskiej prostoty ducha i serca, synowi ludu, kardynałowi Giuseppe Sarto, który pod imieniem Piusa X-go rządził Kościołem przez lat jedenaście, — to wybór następny padł na przedstawiciela arystokracji rodowej i światopoglądu, zachowawczego na surowego zwolennika starych tradycji i starych dążeń Kurji Rzymskiej. Wojna nie mogła nie mieć swego wpływu na głosy kardynałów. Położenie Kościoła wobec wojny było niezmiernie trudne. Po jednej stronie stały trzy wielkie mocarstwa, z których jedno, Rosja, było główną ostoją wschodniej schyzmy, drugie, Anglja, nie miało żadnych związków z Kościołem Rzymskim i prowadziło tradycyjną politykę antypapistyczną, trzecie wreszcie, Francja, jakkolwiek zawsze uważane było za „najstarszą córę Kościoła", od roku 1904 zerwało dyplomatyczne stosunki z Watykanem, wypowiedziało konkordat i przeprowadziło rozdział Kościoła z państwem. Po drugiej stronie stało katolickie Państwo Habsburgów oraz protestanckie wprawdzie Niemcy, w których jednak potężne wpływem i znaczeniem jeszcze w czasach pokoju, a jeszcze potężniejsze podczas wojny partja katolicka była jedną z najpoważniejszych podpór polityki kościelnej w środkowej Europie.

Z chwilą wejścia Włoch do wojny po stronie mocarstw Ententy, pewna widocznie obchodzić Kurji Rzymskiej wobec przeciw centralnej koalicji ulegała oczywiście pewnemu złagodzeniu. Mimo wszystkich antagonizmów pomiędzy Kwirynałem a Watykanem duch gorącej miłości dla siebie ojczystej bierze zawsze górę w kierujących sferach włoskiej hierarchji kościelnej nad rozstaleniami i rywalizacją o kierownictwo duchowe w narodzie włoskim. Od tej chwili i niezłomny w swojej wspaniałej postaci wobec gwałtów niemieckich belgijski kardynał Mercier znajdował większe niż poprzednio poparcie duchowieństwo francuskie bez protestów ze strony Rzymu oddało się na usługi ojczyźnie nietylko w zakresie duchownych obowiązków, ale poszło w szeregi z bronią w ręku, aby walczyć ze zawiszerzonym najeźdźcą.

Ojciec św. Benedykt XV wystąpił z pamiętną inicjatywą pokoju i z pierwszym szkicem jego możliwych warunków.

Inicjatywa Ojca św. podjęta przedwcześnie w momencie największych tryumfów niemieckich, nie mogła mieć powodzenia. Dała ona jednak pierwszy asumpt prezydentowi Wilsonowi do zajęcia się sprawą pokoju i jego linji wytycznych. **Hasło Polski zjednoczonej i niepodległej, podjęte przez katolików włoskich, rzucone zostało z Białego Domu w Washingtonie, jako kardynalny warunek pokoju i musiało wstrząsnąć nawet oporem Rosji.**

Równolegle z polityką świecką Benedykta XV wobec problemów wojny szła także i Jego czysto kościelna polityka, która bardzo zbliska obchodzi także i Polskę ze względu na jej stanowisko u kram Wschodu.

Polityka kardynała Gasparriego na Górnym Śląsku była przedmiotem silnych zostałeń w Polsce. Papież Benedykt XV, według poważnych świadectw, interwenjował na naszą korzyść w tej sprawie, w której znaczną część winy ponosili niefortunnie wysyłani pośrednicy, wybierający, zamiast oddziaływań bezpośrednich na Sekretarjat Stanu, drogi i metody znane i w naszej polityce wewnętrznej, a operujące nie walką rzeczową o sprawy i kierunki, ale kampanją osobistą, namiętną i rozdrażniającą. Papież Benedykt XV-ty, wskutek splątanego zbiegu zdarzeń, nie miał w Polsce tej ogromnej popularności, jaką miał Pius IX, ani nawet tej, jaką miał Pius X ty. Kto jednak uważnie i ze znajomością rzeczy śledził bieg spraw kościelnych wie dokładnie, że Polska nie była obcą Jego sercu i że na zatem obowiązek czcić pamięć Jego nietylko jako Głowy Kościoła, do którego nasz naród należy, ale także jako jednego z nielicznych potentatów świata, którzy dla Polski usposobieni byli przyjaźnie i niejedno jej wyrządzili ważne i cenne dobro.

Zgon Ojca św.

nastąpił w Niedzielę o godz. 6-ej rano.

Podane już w sobotę przez niektóre pisma informacje o zgonie Ojca św. były zbyt pochopne i conajmniej o całą dobę przedwczesne.

Powstały one na zasadzie pogłosek, ogłoszonych przez dziennik włoski „Popolo Romano", a spowodowane zostały omdleniem Ojca św.

W pismach niedzielnych ukazała się depesza z Rzymu Szwajcarskiej Agencji treści następującej:

Wiedeń. 21 stycznia. Z Rzymu donosi Szwajcarska Agencja: Kardynał Gasparri był dzisiaj o godz. 1 u chorego Papieża. Lekarz przyboczny oświadczył, że sytuacja jest bardzo poważną. Śmierć Papieża jest kwestją kilku godzin.

Po konsultacji stan zdrowia papieża się poprawił. Lekarze byli zaniepokojeni tą nagłą zmianą. Jeżeli stan ten potrwa 4 godziny, nie jest wykluczonem, że Papież zostanie uratowany.

(Uwaga Wied. Biura Koresp.: Wedle tego doniesienia wiadomość Biura Wolffa o rzekomej śmierci papieża jest fałszywą i nieprawdziwą).

Dalsze depesze o stanie zdrowia Ojca św. opisywały.

Rzym 21-go stycznia Havas Sobota godz. 6 m. 30 wieczorem Papież dwukrotnie zapadał w sen. Osłabienie wzmaga się. Lekarze sądzą, że śmierć nastąpi lada chwila.

Rzym 21-go stycznia. Havas. Godz. 18 37 Lekarze, czuwający przy Ojcu św. ogłosili o godzinie 17 m. 30 biuletyn, stwierdzający, że stan chorego pogorszył się, że oddech stał się uciążliwszy, a serce osłabło.

(Przypisek Red. A więc w sobotę o godz. 6-ej wieczorem t. j. po wyjściu naszego numeru Ojciec św. żył jeszcze.)

Wiedeń 21-go stycznia (Al. Wschodnie) **Do godz. 10-ej wieczorem w sobotę nie było urzędowych wieści o śmierci Papieża.** Nuncjatura wiedeńska wiadomości o śmierci dotychczas nie otrzymała, zaś biuro Wolffa nie wydało jeszcze urzędowego komunikatu w tej sprawie. Prawdopodobnie poprzednie doniesienia były tylko prywatne.

Warszawa, 22 stycznia AW, Według urzędowego doniesienia kardynała Gasparri, zgon Ojca św. nastąpił w niedzielę o godz. 6 rano.

Warszawa, 23 stycznia AW. W niedzielę w godzinach po południowych ukazał się dodatek nadzwyczajny „Kurjera Polskiego", donoszący oficjalną wiadomość o zgonie Ojca św.

Warszawa. Polska w conclawie będzie reprezentowana przez dwóch kardynałów to jest prymasa Dalbora i kardynała Kakowskiego. Wyjazd obu kardynałów na konklawe nastąpi po odebraniu oficjalnej wiadomości o zgonie Papieża Benedykta XV.

Modły w kościołach na intencję Ojca św.

Warszawa. Otrzymawszy od kardynała sekretarza stanu depeszę telegraficzną, wysłaną z Rzymu dn. 21 b. m., t. j. w sobotę, o godz. 10 m. 40 rano, o ciężkiej chorobie Ojca św., polecam duchowieństwu warszawskiemu we wszystkich kościołach i kaplicach odprawić po sumie, w niedzielę, błagalne modły do Pana Zastępów o zdrowie Ojca św. przez odmówienie części Różańca wobec wystawionego Najświętszego Sakramentu.

O powyższych modłach duchowieństwo zawiadomi lud po kazaniu z ambon.

† Aleksander kardynał Kakowski.
Kanclerz kurji ks. Al. Fajęcki.

Kandydaci na Stolicę Apostolską

Jak każdym takim razem tak i teraz krąży lista kardynałów, domniemanych następców na Stolicę Apostolską, czyli tak zwanych „papabili".

Wymieniamy z nich kilka nazwisk, przedewszystkiem Włochów, gdyż od dłuższego czasu utarł się zwyczaj, że wybór pada na kardynała Włocha.

Należą tu przedewszystkiem:

Kardynał Piotr Maffi, arcybiskup Pizański, liczący lat 63, znakomity mówca, człowiek wielce uczony, astronom wybitny i Włoch narodowo usposobiony.

Kardynał Basilio Pompili, w tym samym wieku lat 63 archipresbiter Kościoła Lateraańskiego, wikarjusz papieski. Jest to ksiądz świecki, znany przyjaciel Polski i kandydat na papieża już przy poprzednim głosowaniu.

Kardynał Gaetano de Lai lat 68, sekretarz Kongregacji Konsystorjalnej, wielki talent organizatorski, odznaczający się za Piusa X dużym wpływem. Kardynał Lai także już należał dawniej do „papabili".

Wymieniają jeszcze innych kardynałów, między innymi Laurenti'ego oraz dobrze nam znanego ks. Ratti'ego, który dopiero na stanowisku w Polsce został mianowany arcybiskupem medjolańskim i kardynałem, a śmiało może być uważanym za naszego przyjaciela.

Armja amerykańska.

Londyn. Dzienniki donoszą z Waszyngtonu: Pershing oświadczył w komisji wojskowej izby, że Stany Zjednoczone nie powinny zbytnio ograniczać stanu czynnego sił zbrojnych. Stany Zjednoczone powinny — zdaniem Pershinga — posiadać armję, złożoną ze 150 tysięcy żołnierzy oraz 4000 oficerów.

Z kardynałów zagranicznych na pierwszem miejscu stoją:

Kardynał Wilhelm van Rossum, Holender, liczący lat 67 zakonnik Redemptorysta, który jako prefekt „Propagandy" wedle zwyczaju włoskiego zwany jest „Papa Nero", czyli papieżem czarnym, z powodu wielkiego wpływu i czarnego stroju piastuna tej godności. Opinja publiczna uważa go za przyjaciela Niemców.

Kardynał Mercier (imiona: Desire, Felicjan, Franciszek, Józef) liczący lat 70 arcybiskup belgijski, w Malines, kapłan wielkiej władzy i pobożności. Jego kandydaturę podobno popierają liczne koła świata katolickiego obu półkuli, któreby chciały przerwania tradycji nowszej, że Papieżem zwykle Włoch zostaje.

Hymans o sprawach polskich.

Problemy ekonomiczne G. Śląska.—Rada Ligi Narodów ratyfikowała traktat polsko-gdański.

Bruksela. Hymans oświadczył po powrocie z Genewy w wywiadzie z przedstawicielem „Independance Belge", że problemy ekonomiczne G. Śląska są na drodze do rozwiązania.

Podział G. Śląska nie wpłynie nieko rzystnie na aktywność ekonomiczną kraju. Co do stosunków polsko gdańskich Hymans oświadczył, że stosunki te stale się polepszają.

Rada Ligi Narodów ratyfikowała traktat handlowy polsko-gdański.

Wreszcie Hymans zaznaczył, że Rada zyskała od Polski i Litwy uroczystą obietnicę, że oba te państwa będą unikały wszelkich nieprzyjaznych kroków w sprawie Wilna.

Telegramy

Ostateczne wyniki wyborów wileńskich

Wilno. Według urzędowych danych wyniki wyborów są następujące: Ogólna liczba uprawnionych do głosowania wyborców na całem terytorjum wyborczem wynosiła 386,823

Złożyło głosów 249,225 co stanowi udział w głosowaniu 64,45 proc. wszystkich uprawnionych wyborców.

Na listy poszczególnych stronnictw przypadło mandatów przedstawicielskich:

Polski centralny komitet wyborczy mandatów 40, Rady ludowe—29, Polskie stronnictwo ludowe—12, Blok demokratyczny w Lidzie i Wołożynie—9, Polski związek ludowy Odrodzenie—7, Polska partja socjalistyczna Litwy i Białej Rusi—2, Polski demokratyczny komitet wyborczy—1, Listy rad gminnych (powiatu brasławskiego)—6.

Razem 106 mandatów.

Objęcie Górnego Śląska nastąpi w maju.

Katowice. Z kół koalicyjnych informują naszego korespondenta, że Polska zajmie Górny Śląsk najpóźniej 5 maja roku bież.

Niema mowy o jakiemkolwiek powstaniu.

Katowice. Wobec pogłosek o jakoby mającem wybuchnąć powstaniu polskiem lub niemieckiem na Górnym Śląsku, komisja międzysojusznicza w Opolu ogłasza w pismach górnośląskich wyjaśnienie, że ludność może być zupełnie spokojną, albowiem wszelkie środki obronne są zorganizowane. Komisja międzysojusznicza stwierdza zresztą, że pogłoski te nie są na niczem oparte.

Układ handlowy polsko-francuski.

Paryż. Dowiadujemy się, że rokowania francusko-polskie w celu zawarcia umowy handlowej obecnie są już ukończone. Tekst układu jest już wydrukowany. — Układ zostanie podpisany prawdopodobnie w najbliższych dniach. Powodem zwłoki w tej chwili jest choroba, na którą zapadł poseł polski w Paryżu, hr. Zamoyski, po swym powrocie z Warszawy.

Sejm wileński wystąpi z deklaracją do rządu kowieńskiego.

Warszawa. Z kół Sejmu wileńskiego słychać, że omawianą jest sprawa wystąpienia z deklaracją Sejmu wileńskiego nie tylko do rządu polskiego, ale i do rządu kowieńskiego.

Ruch handlowy w Gdańsku.

Gdańsk. Statystyka portowa wykazuje że w ubiegłym tygodniu przybyło do Gdańska ogółem 43 okręty, z których 17 przywiozło ryby z polskiego półwyspu Hel. W tym samym czasie opuściło port gdański 60 okrętów, z czego 12 z drzewem.

Obecny stosunek Francji do Polski niezmieniony

Warszawa. W sobotę po południu poseł francuski w Warszawie p. Panafieu złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych p. Skumuntowi i zawiadomił oficjalnie rząd polski o ukonstytuowaniu się nowego gabinetu we Francji, oraz z polecenia p. Poincaré'go zawiadomił rząd polski, że polityka nowego gabinetu w stosunku do Polski oparta będzie na tych samych zasadach na jakich opierała się polityka gabinetu Brianda. Nowy rząd pragnie utrzymać i bardziej zacieśnić węzły łączące narody, które wspólnie przelewały krew dla uzyskania sprawiedliwego pokoju.

Uroczysty dzień Irlandji.

Londyn. Dzień 16 stycznia był dla Irlandji dniem historycznym. Dnia tego odbyła się w zamku w Dublinie historyczna ceremonja przez lorda Fitzalena, wicekróla Irlandji, na 8 ministrów Irlandzkiego rządu prowizorycznego, władzy wykonawczej, dzierżonej od 700 lat przez przedstawicieli Anglji. Sama zapowiedź tego faktu wywołała w Dublinie wielką radość, to też gdy 8 ministrów irlandzkich, na czele których znajdował się Michał Collins, przybyło do zamku, to tłumy narodu obdarzyły ich frenetycznymi oklaskami. — Historyczna ta ceremonja trwała zaledwie 20 minut. Wojska angielskie rozpoczęły ewakuację Irlandji

Sprawa bytu urzędników na Radzie ministrów

Warszawa. Rada ministrów, która w sobotę w południe zebrała się na posiedzenie nadzwyczajne, skończyła obrady o godz. 6 wieczorem. Przedmiotem dyskusji była sprawa polepszenia bytu urzędników państwowych. Dyskusja nad przeklasyfikowaniem miejscowości pod względem kategorji drożyźnianych nie została zakończona i będzie kontynuowana w poniedziałek.

Prezes ministrów odmówił dziś przyjęcia tych delegatów organizacji państwowych, którzy urządzili onegdaj demonstracyjny wiec urzędników państwowych na Krakowskiem Przedmieściu pod pomnikiem Mickiewicza. Powodem było nielegalność tego wiecu zwołanego w okolicznościach i warunkach zgoła nielicujących ze stanowiskiem i obowiązkami urzędników państwowych, świadomych swej godności. Ponieważ członkowie delegacji obstawali przy tem, ażeby aranżerowie tego wiecu byli dopuszczeni do posłuchania, p. prezydent ministrów zupełnie słusznie odmówił przyjęcia deputacji.

Sprawa Karelji w oświadczeniu komisarzy ludowych

Moskwa 21 | 1 AW. Opublikowany został tekst oficjalnego oświadczenia komisarzy ludowych w sprawie Karelji.

Oświadczenie brzmi:

Według informacji fińskiego biura prasowego w Helsingforsie Rada Ligi Narodów przyjęła rezolucją w której mówi się, iż wobec istnienia stosunków normalnych między rządem fińskim i rosyjskim Rada Ligi Narodów ma prawo oczekiwać zadowalającego rozwiązania sprawy karelskiej.

Ponieważ rząd sowietów nie wchodzi w skład Ligi Narodów, druga zaś strona zainteresowana t. j. Finlandja jest jej członkiem przeto według fińskiego biura prasowego Polska lub Litwa mogłyby po porozumieniu się z intencjami rządu sowietów zaproponować swoje usługi, celem współdziałania przy pokojowym rozwiązaniu konfliktu.

Przy tej okazji należy przypomnieć, że rząd sowiecki stanowczo odrzucił i ma zamiar to samo uczynić w przyszłości gdyby usiłowały obce państwa wtrącać się do konfliktu jaki istnieje między Rosją a Finlandją.

Prasa berlińska o przesileniu we Francji.

Berlin. — Wieczorna prasa berlińska zajmuje się szczegółowo ustąpieniem Brianda i omawia położenie, wytworzone przez to na konferencji w Cannes. Panuje ogólne przekonanie, że ustąpienie Brianda oznacza zerwanie rokowań w Cannes.

„Berliner Borsenzeitung" pisze, że nazwisko Poincare oznacza kontynuowanie programu ogłoszonego przez Clemenceau po zawarciu zawieszenia broni z Niemcami, a mianowicie politykę stanu wojennego.

„Vossische Zeitung" pisze w związku ze sprawą odszkodowań o nowym Rządzie Poincare'go, który ma się wytworzyć, że mylne jest zdanie, jakoby Rząd Poincare'go mógł przez dłuższy czas uprawiać politykę odszkodowawczą, któraby stała w sprzeczności z koniecznymi wymaganiami położenia gospodarczego Europy i całego świata.

„Berliner Tageblatt" daje krótkie zestawienie ostatnich wypadków, które doprowadziły do dymisji Brianda i stwierdza, że sprawą gospodarczej odbudowy Europy zostanie zawieszona. Według tego dziennika Europa musi jeszcze przetrwać okres Poincare'go, gdyż obecnie nie jest jeszcze gotowa do podjęcia dzieła europejskiej polityki odbudowy.

Prasa prawicowa zajmuje się głównie stosunkiem angielsko-francuskim, wytworzonym przez ustąpienie Brianda.

I tak „Deutsche Zeitung" pisze, że Lloyd George będzie musiał wykazać, czy posiada dość siły do opanowania położenia. Poincare będzie musiał zgodzić się na wyniki konferencji w Cannes, lub też pozostanie ona bez wyniku.

„Deutsche Tageszeitung" wskazuje na to, że Anglja uważać musi ustąpienie Brianda za zbyt nieoględny krok wobec interesów brytyjskich i brytyjskiego prestige i że wobec tego prawdopodobnie zrezygnuje z dalszych rokowań.

„Krauszeitung" wyraża przekonanie, że ustąpienie Brianda i wytworzone wskutek tego położenie na konferencji w Cannes wcześniej lub później spowodować musi zaostrzenie się stosunków angielsko-francuskich.

„Freiheit" w ustąpieniu Brianda widzi zaostrzenie się położenia międzynarodowego.

„Vorwarts" wreszcie mówi o wzmocnieniu się położenia Anglji z powodu ustąpienia Brianda i uzasadnia to tem, że Anglja posiada silne kierownictwo, podczas gdy Francja nie posiada żadnego. Anglja posiada jasną politykę, a Francja nie wie, zdaje się, czego chce.

Pomoc dla uchodźców

W ponurze mroki tragedji uchodźców, powracających ze zdziczałej, zniszczonej Rosji, pada dotychczas tyle tylko jaśniejszych promieni, ile ich rzucić może wrażliwe na niedolę ludzką serce ludzkie.

Kto się przyjrzał tej niedoli z bliska, komu w duszę wpadło spojrzenie napół obłąkanych oczu ludzkich, szukających z drżeniem śmiertelnem, czy dojrzy choć skierzę zrozumienia i współczucia, ten nie zazna spokoju, póki w miarę swych sił, obowiązku swego wobec uchodźców rodaków nie spełni.

A uczucie te rozlały się już szeroko wszędzie, dokąd dosyły straszliwe wieści z etapów i przeróżnych punktów osiedleńczych.

Posiedli już z ratunkiem szereg samarytańskich instytucji naszych. Pracuje tem wytrwale znana chlubnie instytucja Y.M.C.A.

Ewangeliczny nakaz, aby głodnego nakarmić i nagiego przyodziać, głęboko odczuto w polsko amerykańskim komitecie pomocy dzieciom. Instytucja ta hojną ręką sypie swe dary na etapach. Żywi głodnych, rozdaje odzież obdartym i nagim, bo takich nędzarzy mnóstwo nam odsyła krwawa Rosja. Po latach nędzy pierwsze słowo błogosławieństwa pada na etapach z ust uchodźców, którzy już zatracili wiarę w bolszewickich kaźniach, wśród wszelkiego zdeptania praw i godności człowieka, iż istnieją jeszcze na świecie uczucia ludzkie.

Przedostaje się poprzez kordon wschodni zaraza chorobowa, ale nie przenika do zdziczenia, które obłąkańcy, nienawiścią ku chrześcijaństwu przejęci, chcieli rozlać po całym świecie.

Tu na progu Polski, jak zawsze wznoszącej sztandar przedmurza chrześcijaństwa, wita po raz pierwszy tych, co się wyrwali z ziemi zdziczenia słowo Chrystusowej idei, wypędzone szyderczo przez potępieńczą zgraję, która fałszywemi, obłudnemi słowy o szczęściu ludu kryje pospolity mord i rabunek.

*

Na etapach uchodźcy po raz pierwszy po tułaczce spotykają Biały Krzyż. Polski Biały Krzyż, który w dalszym ciągu swej pracy dla żołnierza, dla ofiar wojny i jej następstw, zrozumiał swe obowiązki wobec nowego aktu martyrologji polskiej.

Biały Krzyż rozwinął swe namioty na pograniczu—na etapach w Baranowiczach i w Równem i w głębi kraju—w Modlinie Biały Krzyż wydaje codziennie 10,000 porcji żywności. Tam też, samarytanki, niosąc posiłek dla ciała, krzepią wygnańców słowami otuchy, iż jadą wreszcie do swoich i nadal będą zdala od wrogów, wśród swoich.

Tam po raz pierwszy poprzez śmiertelny jęk wyslera z ocsu lekarka nadziei.

W Warszawie Biały Krzyż utworzył schronisko dla uchodźców-uzdrowieńców w gmachu przy ul. Dzielnej № 67.

KRONIKA.

Uroczystość upaństwowienia Gimnazjum im. Romualda Traugutta.

W ub. niedzielę w kościele Panny Maryi odbyło się uroczyste nabożeństwo z okazji upaństwowienia II Gimnazjum im. Romualda Traugutta. Mszę św. odprawił ks pref. Dembczyk, który wygłosił również okolicznościową przemowę. Poczem z serdecznemi słowy zachęty do pracy zwrócił się do młodzieży szkolnej J. E. ks. Biskup Krynicki.

Następnie w gmachu szkolnym przy ul. Staszyca Nr 3 w pięknie udekorowanej sali, ozdobionej portretem R. Traugutta do licznie zgromadzonych przedstawicieli miejscowego społeczeństwa i władz z p. starostą Kühnem na czele, rodziców i uczniów wygłosił piękną przemowę wizytator szkół średnich p. Morawski, który nawiązując przemowę do przypadającej w tymże dniu rocznicy powstania styczniowego, podniósł zasługi Romualda Traugutta oddane Ojczyźnie. Na zakończenie przemowy zaś wręczył d-rowi Kuczewskiemu, dyrektorowi Gimnazjum, akt upaństwowienia Gimnazjum.

Dyr. Kuczewski, odbierając akt powyższy, zaznaczył w przemowie, że staraniem szkoły będą usiłowania, aby młodzież sprostała tym szczytnym ideałom, jakie przyświecały jej imiennikowi.

Po przemowie dyr. Kuczewskiego chór szkolny odśpiewał kantatę na cześć Romualda Traugutta, układu K Wopalańskiego, oraz mazurek: „Piękna nasza Polska cała" i hymn: „Boże coś Polskę."

Następnie prof. Gollenhofer wygłosił odczyt o Romualdzie Traugucie. Wreszcie na zakończenie uroczystości zabrał głos ks. kan. Ciesielski, wygłaszając przemowę okolicznościową w języku łacińskim.

Doręczony dyr. Kuczewskiemu akt upaństwowienia szkoły zawiera treść następującą:

Akt Organizacyjny.

Aktem z dnia 7 sierpnia 1921 r. Zarząd Związku zawodowego Nauczycielstwa polskich szkół średnich przekazał utrzymywaną przez siebie męską szkołę średnią w Częstochowie na własność Państwa Polskiego. Tymże aktem grono obywateli oddało na własność Państwa Polskiego drugą męską szkołę średnią, zakupioną przez siebie od Wincentego Studejki.

Utworzywszy z tych zakładów naukowych jedną szkołę średnią, uznaję ją za państwową i, pragnąc, aby kształcąca się w niej młodzież miała zawsze przed oczyma najwyższy wzór cnoty obywatelskiej, bezgranicznego poświęcenia dla dobra ojczyzny, hartu woli i wzniosłości ducha, nadaję szkole nazwę „Gimnazjum państwowe imienia Romualda Traugutta."

Minister W. R. i O. P.
Antoni Ponikowski.

Warszawa, w styczniu 1921 r.

— **Przeciw przeciążeniu młodzieży szkolnej.** Ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego rozesłało do dyrekcji szkół śred-

sich okólnik, w którym zwraca uwagę na potrzebę zapobieżenia przeciążeniu młodzieży szkolnej. W tym celu czas trwania lekcji ma być zredukowany do 45 minut. — W niektórych szkołach wprowadzono tytułem próby lekcje 40 minutowe ze szczególnym naciskiem podkreślono konieczność nieprzeciążania młodzieży pracą domową i unikania zbytecznych przepisywań.

— **Odpowiedzialność kolei za przesyłki towarów.** Ministerstwo kolei żelaznych komunikuje, iż z dniem 1 lutego koleje polskie przywrócą całkowitą odpowiedzialność w razie zaginięcia, braku, lub uszkodzenia przesyłek towarowych.

Nie ograniczając się do przywrócenia całkowitej odpowiedzialności, ministerstwo przedsięwzięło w porozumieniu z ministerstwem spraw zagranicznych szereg środków, mających na celu ochronę przesyłek towarowych tak podczas przewozu, jak podczas przechowania na stacji i zapobieżenia w ten sposób ich kradzieży i uszkodzeniu.

Do środków tych należą: konwojowanie pociągów przez policję uzbrojoną, zorganizowanie na stacjach granicznych patroli, utworzenie organów wywiadowczych, premiowanie funkcjonarjuszy kolejowych i policyjnych za wykrycie lub zapobieżenie nadużyć, wreszcie odbudowa składów, oświetlenie placów, składów i miejsc wyładowania.

W sprawie kwesty na repatrjantów

W ub. niedzielę o godz. 4-ej po południu w siedzibie „Czerwonego Krzyża" przy ul. Kościuszki № 3 odbyło się zebranie organizacyjne Komitetu tygodnia kwesty na repatrjantów.

Obrady zagaił przewodniczący Tow. „Czerwonego Krzyża" dr. Puraki, poczem na przewodniczącego obrad wybrany został p. Ludomir Nieprzecki, który na sekretarza zaprosił p. Mąkoszę.

Na wstępie omówiono sprawy „techniczne kwesty, która będzie urządzona w naszem mieście w dniach od 29 stycznia do 5 lutego. W tym celu miasto podzielono na 7 okręgów.

W każdym z powyższych okręgów przeprowadzenie kwesty powierzono odnośnym instytucjom społecznym.

Okręg I — Raków obejmie ks. kan. Nawrocki.

Okręg II — Ostatni Grosz, ul. Krakowska do Rynku i I Aleja (numery nieparzyste) obejmą Stowarzyszenia robotnicze pod przewodnictwem ks. kan. Wróblewskiego.

Okręg III — ul. Warszawska, oba Rynki i I Aleja (numery parzyste) — Stow. rzemieślniczo-przemysłowe.

Okręg IV — II i III Aleja (numery nieparzyste) i Stradom — Tow. „Białego Krzyża".

Okręg V — II i Aleja III (numery parzyste) i ulice przyległe — Sodalicja Marjańska.

Okręg VI — Częstochówka i rejon Jasnogórski — Koło Polek.

Okręg VII — Kucelin i Zawodzie — Tow. „Czerwonego Krzyża".

Uliczna sprzedaż znaczka na wniosek ks. kan. Wróblewskiego odbędzie się nie w niedzielę lecz w święto dnia 2 lutego. Kwesty przed kościołami odbędą się w niedzielę 29 stycznia i 5 lutego oraz w święto 2 lutego. Kwesty po cukierniach i kinematografach odbywać się będą codziennie przez cały tydzień. W tymże czasie sprzedawano będą po domach nalepki w cenie 50, 100 i 1000 mk.

Ponadto omawiano sprawę przeprowadzenia propagandy kwesty w szkołach i w fabrykach, oraz instytucjach bankowych i komunalnych.

Na tem obrady ukończono o godz. 6 wieczorem.

— **Niesłusznie posądzony i aresztowany.** W numerze 262-im „Gońca Częstochowskiego" z dnia 21 b. m. umieszczono notatkę policyjną o kradzieży 400 dolarów na szkodę Adama Dyjaka przez Bronisława Białasa, górnoślązaka. Sprawa ta została przez prokuratora Sądu okręgowego w myśl art. 267 U. P. K. z powodu braku dostatecznych poszlak umorzona. Oskarżonego zwolniono z aresztu i zastosowany względem niego dozór policyjny został uchylony.

— **Z balu na cyklistów.** — Staraniem zarządu Częstochowskiego Tow. Cyklistów w ub. sobotę w salach Stow. Kupców Polskich odbył się wspaniały bal członków tegoż towarzystwa i zaproszonych gości. Przy dźwiękach dobrze zgranej orkiestry p. Reslera, doskonały wodzirej p. Paul, prowadził tany do białego dnia.

W czasie zabawy około godz. 12 po północy zostały rozdane żetony za turystykę.

Nagrodę pierwszą uzyskał p. Swiderski Ludwik, za wyjeżdżone 684 kilom., drugą nagrodę otrzymał p. Dethier Józef, trzecią p. Wójcikowski Wacław. Ci sami otrzymali drugie dodatkowe żetony za dzielność. w uznaniu od prezesa p. Filipowicza. Drugiej klasy żetony otrzymali pp.: Kapalski Br., Krajewska Marje, Bąbczyński Feliks, Kula W., Ręterski Wład. III-ej klasy pp.: Bayer Szym., Baumert Wł., Mazurek Wł. i senior Pinkus Stanisław. Nagrody za jazdę motocyklistów otrzymali za turystykę, pierwszą p. Czerwiński Stanisław (senjor), drugą p. Krajewski Fel., trzecią p. Wąsowski Kazimierz i czwartą p. Wąsowski Roman.

Poczem przystąpiono do dalszej zabawy, w czasie której znany humorysta i kuplecista p. Ziółkowski Tadeusz, odśpiewał kilka kupletów. Akr.

Z zebrania T-wa „Rozwój".

W ubiegłą niedzielę, w sali miejscowej Straży Ogniowej, odbył się wiec, zwołany przez Komitet organizacyjny częstochowskiego oddziału T-wa „Rozwój" przy udziale około 1500 osób.

Przewodniczył na wiecu pp. Wiktor Jabłoński, asesorami byli pp. Dębicki, Sopota, Szwakopf i Stanios.

Zagaił zebranie p. Olewiński, poczem wygłosił referat przybyły specjalnie w tym celu delegat Centralnego Zarządu T-wa „Rozwój" w Warszawie p. M. Rutkowski, który w dłuższem przemówieniu zaznajomił słuchaczów gruntownie z położeniem ekonomicznem, jakie obecnie Polska przeżywa i wskazał na konieczność solidarnego organizowania się polaków pod hasłem głoszonem przez T-wo „Rozwój" — „swój do swego po swoje", a to w celu nie tyle walki z elementem żydowskim, lecz raczej obrony straconych już placówek w przemyśle i handlu.

Pod koniec zachęcał mówca do popierania T-wa „Rozwój" przez zapisywanie się na jego członków, w celu stworzenia w Częstochowie Oddziału tego Towarzystwa i rozpoczęcia na naszym tu gruncie pracy twórczej.

Całe przemówienie, trwające blisko 2 godziny, wysłuchano z niesłabnącem zaciekawieniem. Mamy nadzieję, że nasza Częstochowa nie pozostanie w tyle za innemi miastami w Polsce i że T-wo „Rozwój" znajdzie u nas licznych i do pracy chętnych członków.

— **Projekt zniesienia Urzędu przewozu i wywozu przyjęty.** Kierownik min. przem. i handlu Strassburger przedłożył komitetowi ekonomicznemu Rady ministrów projekt zniesienia głównego Urzędu przywozu i wywozu. Projekt ten został przyjęty. Lista towarów, których przywóz będzie zabronionym zostanie do połowy zmniejszoną, podobnie też poddaną została rewizji lista towarów, których wywóz będzie wzbroniony. Listy towarów podlegających ograniczeniom wywozowym i przywozowym, prowadzone będą łącznie przez ministerjum przemysłu i handlu i ministerjum skarbu. Cały projekt zniesienia Urzędu przywozu i wywozu podlega zatwierdzeniu sejmowemu.

— **Przeciwko suchotom.** — (D z i e s i ę ć r a d). 1. Pamiętaj, że czyste powietrze, światło słoneczne chronią od suchot, dlatego codziennie przewietrzaj mieszkanie i pościel. 2. Nie sypiaj z innymi w jednem łóżku, nie pij i nie jedz z jednego naczynia, ani też jedną łyżką. 3. Myj ręce przed jedzeniem, wypłucz usta po jedzeniu, czyść zęby codziennie wieczorem. 4. Nie pozwalaj dzieciom brać do ust przedmiotów, podniesionych z ziemi i nigdy nie całuj ich w usta. 5. Nie pluj na ziemię ani na podłogę i nie połykaj plwociny, bo plwocina często zawiera zarazę. 6. Pluj tylko do spluwaczki z wodą czystą lub karbolową, którą będziesz zmieniał codziennie. 7. Utrzymuj w czystości swoje ciało i myj codziennie mydłem twarz, szyję, piersi i plecy, kąp się i zmieniaj bieliznę przynajmniej raz na tydzień. 8. Nie zamiataj podłogę na sucho, lecz zawsze na wilgotno, gdyż w kurzu są zarazki. 9. Nie pij wódki i innych trunków. bo pijący najczęściej zapadają na suchoty. 10. Pamiętaj, że dobre pożywienie i mleko przegotowane chronią od suchot.

Przestrzegając tych dziesięciu rad, będziesz zdrów ciałem i duchem, pamiętając, że „w zdrowem ciele jest zdrowy duch".

— **Gwałtowna zwyżka marki polskiej w Rosji.** „Gazeta Wieczorna" donosi ze Skały, że zwyżka marki polskiej w bolszewji doszła do zenitu. Obecnie płacą za markę polską 200 rb. Chłopi żądają za produkty rolne tylko marek polskich.

Ostrożnie z wódką!

Wypadek otrucia alkoholem metylowym.

W sobotę wieczorem zdarzył się wypadek otrucia alkoholem metylowym, któremu uległ ślusarz fabryki igieł, Konstanty Bzdok, lat 45, zamieszkały przy ulicy Warszawskiej Nr. 83. Po wypiciu kilku kieliszków wódki nabytej potajemnie u Enocha Zandberga (ul. Koszarowa Nr. 3) robotnik ów doznał silnych boleści. Zawezwana pomoc lekarska okazała się daremną. Otruty alkoholem metylowym zmarł nad ranem w strasznych cierpieniach.

W sprawie tej wdrożono energiczne dochodzenia śledcze, celem pociągnięcia do odpowiedzialności potajemnego handlarza, sprzedającego trującą wódkę.

— **Drobny pożar.** W nocy z soboty na niedzielę o godz. 1 ej zapaliły się deski i wióry w stolarni Kindermana przy ul. Kościuszki Nr 28. Po przybyciu pogotowia Straży ogniowej ogień został wkrótce stłumiony.

— **Na kradzieży węgla.** Zatrzymano Edwarda Sciubidło, Józefa Trąbskiego i Józefa Gęsińca wszyscy zam. na Zawodziu, którzy skradli 160 kg. żelaza z kolei. Sprawę skierowano do Sądu Pokoju II Okręgu w Częstochowie.

— **Kradzieże.**

— Z mieszkania Katarzyny Marmor przy ul. Garncarskiej 30 za pomocą włamania skradziono garderobę wartości 10,000 mk.

— Na Starym Rynku w Częstochowie Leonardowi Wileżyńskiemu zam. we Matowie skradziono 17 par obuwia wartości 50,000 mk.

— **Ile stopni mrozu?** W poniedziałek termometr Reaumera wskazywał rano w mieście 15 w polu 16 stopni poniżej zera.

Z KRAJU.

(—) **Rozłam w „Bundzie."** — Prasa żargonowa informuje, że odbywają się obecnie zebrania bundowców, które mają doprowadzić do rozłamu partji. W Łodzi już 100 osób wystąpiło z jednej organizacji, liczącej 300 członków. W Warszawie „większość bundowskich grup i niektóre Związki zawodowe wypowiedziały się za lewicą skrajną, do której ma należeć jedna trzecia członków. W mniejszych miastach wpływ skrajnych jest słabszy. Nowy odłam utworzy „Bund komunistyczny."

(—) **Napad na pociąg.** Na pociąg nr. 1 między Mrozami a Siedlcami napadło kilku uzbrojonych w rewolwery bandytów i sterroryzowawszy pasażerów w wagonie pierwszej i drugiej klasy zażądali wydania sobie gotówki i biżuterji. W wagonie powstał szalony popłoch. Pasażerowie poczęli ściągać pierścionki z palców i oddawać portfele z pieniędzmi. Wszystko to trwało zaledwie 3 minuty, w tem ktoś pociągnął za alarmujący hamulec i pociąg gwałtownie się zatrzymał, co tak przestraszyło bandytów, że porzucili już posiadane w ręku łupy i zeskoczywszy z pociągu zbiegli do pobliskiego lasu. Dzięki temu, pasażerowie odzyskali wszystko z powrotem.

(—) **Z tragedji urzędniczej.** Onegdaj przyaresztowała policja lwowska oficjała pocztowego Ludwika M lat 46, który nie mogąc wyżywić swej licznej rodziny, chwycił się ostatniej deski ratunku i żebrał.

(—) **Epidemja influenzy.** We Włocławku rozwinęła się w wielkich rozmiarach. W wielu szkołach 20 proc. uczniów zapadło na tę chorobę. Gorączka trwa zazwyczaj przeszło 2 tygodnie i ma przebieg bardzo lekki.

(—) **Komuniści Zagłębia pod sądem.** Sąd Okręgowy w Sosnowcu rozpatrywał w dniu 17 b. m. sprawę Stryka i Szmidta, na tle wykroczeń antypaństwowych, jakie miały miejsce w Dąbrowie w dniu 29 czerwca 1921 r.

Na ławie oskarżonych zasiedli komuniści: Franciszek Stryk z Zagórza i Ludwik Szmidt z Sosnowca.

Pierwszemu akt oskarżenia zarzucał, że jako przewodniczący wiecu komunistycznego, urządzonego w Dąbrowie Górniczej, dopuścił się do wygłaszania mów, celem których było podburzanie robotników do obalenia obecnego ustroju społecznego, oraz niewypłacania podatków państwowych; Szmidtowi zaś, że na powyższym wiecu wygłosił podburzające robotników mowy na tenże temat.

Sąd po naradzie, postanowił Stryka i Szmidta uznać winnymi tych wykroczeń i skazał ich obu na karę ciężkiego więzienia przez lat cztery, oraz pozbawienie wszelkich praw.

ZE SWIATA.

(—) **Samolotem naokoło świata.** Dzienniki donoszą, że lotnik angielski, Rose Smith puści się samolotem w podróż naokoło świata. Będzie on posiadał samolot mogący lądować tak na ziemi jak i morzu. Niewiadomo ściśle, ile czasu spotrzebuje na swą podróż przewidują jednak, że będzie mógł, wybierając nawet linję najdłuższą odbyć swą podróż dookoła globu w 18, a najwyżej w 15 dni, o ile oczywiście nie przeszkodzą temu jakieś nieprzewidziane wypadki.

Donosząc o powyższem, trudno nie przypomnieć sobie powieści Juljusza Vernego, który kazał bohaterowi swej powieści Foggowi objechać wśród rozmaitych przygód świat w ciągu 80 dni.

Fogg przewidywał, iż podróż z Londynu do Suezu przez Mont-Ceris i Brindisi zabierze mu 7 dni czasu, z Suezu do Bombaju 13 dni, z Kalkuty do Hong-Kongu 22 dni, z Hong-Kongu do Jokohamy 6 dni, z Jokohamy do San Francisco 22 dni, stamtąd do Nowego Jorku 7 dni, a z Nowego Jorku do Londynu 9, czyli razem 80 dni.

W roku 1913 pan Mears, dziennikarz amerykański, skrócił tę podróż jeszcze o 4 dni. 35 dni tylko trwała podróż dookoła świata. Jakiż to postęp w stosunku do bohatera z powieści Vernego. A oto teraz sięga po rekord lotnictwo. Jeśli przedsięwzięcie lotnika Ross Smitha się powiedzie, to będzie można wówczas powiedzieć: „Och, jaki ten świat mały."

HUMOR I SATYRA.

W szkole

Nauczyciel: Jasiu! Jeśli kawałek mięsa rozetnę na dwie części, a każdą z nich znowu na dwie, ile razem otrzymam?

Jaś (syn restauratora): Cztery!

Nauczyciel: A jeśli znów każdą przetnę na dwie części?

Jaś: Ośm..

Nauczyciel: A dalej?

Jaś: Szesnaście...

Nauczyciel: Potem?

Jaś: Trzydzieści dwie!

Nauczyciel: Dobrze! Gdy w ten sposób będę dalej postępował, to co otrzymam?

Jaś: Klops, proszę pana profesora!..

DO SPRZEDANIA

nieruchomość przy zbiegu ulic Kościuszki i Zielonej, składająca się z zabudowań i 2-ch placy przestrzenią ogółem 7801 łokci kwadratowych. Wiadomość Telefon Nr. 95.

Skradziono

na stacji Częstochowa portfel z dokumentami wojskowemi i prywatnemi na imię Mieczysława Grotta. Uprasza się o zwrócenie dokumentów do skrzynki Gońca Częstochowskiego

Przegląd Światowy

i inne pisma abonować można: Biuro Dzienników Kościuszki Nr. 11

Fosfalina

M-ra Konitewskiego

idealny środek odżywczy w postaci mączki

dla dzieci i osób osłabionych

sprzedaż we wszystkich składach aptecznych, aptekach i sklepach kolonjalnych.

Poszukiwana

fotel. wychowawczyni do 2-ch chłopców lat 7 i 8. Zgłaszać się II Aleja 33 m. 16 od godziny 2—4 po poł.

Buldog-suka

okazyjnie do sprzedania Jasnogórska 40.

Chrześcijańska Szkoła Rzemiosł

przyjmuje zapisy młodzieży płci obojga na kursy

Kamasznictwa i Czapnictwa

w biurze Inspekcji Szkolnej Jasnogórska Nr. 34-a

Kartofle

i węgiel najtaniej można dostać w składach „Spójni" Kościuszki 43 Kilińskiego 2 przyjmuje się zamówienia na węgiel i koks

Do sprzedania

gospodarka 35 morgów ziemi w tem 3 i pół morgi lasu budowlanego, dom mieszkalny zupełnie nowy składa się z 3 pokoi z kuchnią. Cena 4 i pół mk Wiad. II Aleja 36 Kowacki

Rutynowana

nauczycielka udziela korepetycji w zakresie czterech klas Wiad. III Aleja Nr. 49 u p. Czapileckiej

Z kardynałów zagranicznych na pierwszem miejscu stoją:

Kardynał Wilhelm van Rossum, Holender, liczący lat 67 zakonnik Redemptorysta, który jako prefekt „Propagandy" wedle zwyczaju włoskiego zwany jest „Papa Nero", czyli papieżem czarnym, z powodu wielkiego wpływu i czarnego stroju piastuna tej godności. Opinja publiczna uważa go za przyjaciela Niemców.

Kardynał Mercier (imiona: Desire, Felicjan, Franciszek, Józef) liczący lat 70 arcybiskup belgijski, w Malines, kapłan wielkiej władzy i pobożności. Jego kandydaturę podobno popierają liczne koła świata katolickiego obu półkuli, któreby chciały przerwania tradycji nowszej, że Papieżem zwykle Włoch zostaje.

Hymans o sprawach polskich.

Problemy ekonomiczne G. Śląska.—Rada Ligi Narodów ratyfikowała traktat polsko-gdański.

Bruksela. Hymans oświadczył po powrocie z Genewy w wywiadzie z przedstawicielem „Independance Belge", że problemy ekonomiczne G. Śląska są na drodze do rozwiązania.

Podział G. Śląska nie wpłynie niekorzystnie na aktywność ekonomiczną kraju. Co do stosunków polsko gdańskich Hymans oświadczył, że stosunki te stale się polepszają.

Rada Ligi Narodów ratyfikowała traktat handlowy polsko-gdański.

Wreszcie Hymans zaznaczył, że Rada zyskała od Polski i Litwy uroczystą obietnicę, że oba te państwa będą unikały wszelkich nieprzyjaznych kroków w sprawie Wilna.

Telegramy

Ostateczne wyniki wyborów wileńskich

Wilno. Według urzędowych danych wyniki wyborów są następujące: Ogólna liczba uprawnionych do głosowania wyborców na całem terytorjum wyborczem wynosiła 386,823

Złożyło głosów 249,225 co stanowi udział w głosowaniu 64,45 proc. wszystkich uprawnionych wyborców.

Na listy poszczególnych stronnictw przypadło mandatów przedstawicielskich:

Polski centralny komitet wyborczy mandatów 40, Rady ludowe—29, Polskie stronnictwo ludowe—12, Blok demokratyczny w Lidzie i Wołożynie—9, Polski związek ludowy Odrodzenia—7, Polska partja socjalistyczna Litwy i Białej Rusi—2, Polski demokratyczny komitet wyborczy—1, Listy rad gminnych (powiatu brasławskiego)—6.

Razem 106 mandatów.

Objęcie Górnego Śląska nastąpi w maju.

Katowice. Z kół koalicyjnych informują naszego korespondenta, że Polska zajmie Górny Śląsk najpóźniej 5 maja roku bież.

Niema mowy o jakiemkolwiek powstaniu.

Katowice. Wobec pogłosek o jakoby mającem wybuchnąć powstaniu polskiem lub niemieckiem na Górnym Śląsku, komisja międzysojusznicza w Opolu ogłasza w pismach górnośląskich wyjaśnienie, że ludność może być zupełnie spokojną, albowiem wszelkie środki obronne są zorganizowane. Komisja międzysojusznicza stwierdza zresztą, że pogłoski te nie są na niczem oparte.

Układ handlowy polsko-francuski.

Paryż. Dowiadujemy się, że rokowania francusko-polskie w celu zawarcia umowy handlowej obecnie są już ukończone. Tekst układu jest już wydrukowany. — Układ zostanie podpisany prawdopodobnie w najbliższych dniach. Powodem zwłoki w tej chwili jest choroba, na którą zapadł poseł polski w Paryżu, hr. Zamoyski, po swym powrocie z Warszawy.

Sejm wileński wystąpi z deklaracją do rządu kowleńskiego.

Warszawa. Z kół Sejmu wileńskiego słychać, że omawianą jest sprawa wystąpienia z deklaracją Sejmu wileńskiego nie tylko do rządu polskiego, ale i do rządu kowleńskiego.

Ruch handlowy w Gdańsku.

Gdańsk. Statystyka portowa wykazuje że w ubiegłym tygodniu przybyło do Gdańska ogółem 43 okręty, z których 17 przywiozło ryby z polskiego półwyspu Hel. W tym samym czasie opuściło port gdański 60 okrętów, z czego 12 z drzewem.

Obecny stosunek Francji do Polski niezmieniony

Warszawa. W sobotę po południu poseł francuski w Warszawie p. Panafieu złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych p. Skumuntowi i zawiadomił oficjalnie rząd polski o ukonstytuowaniu się nowego gabinetu we Francji, oraz z polecenia p. Poincaré'go zawiadomił rząd polski, że polityka nowego gabinetu w stosunku do Polski oparta będzie na tych samych zasadach na jakich opierała się polityka gabinetu Brianda. Nowy rząd pragnie utrzymać i bardziej zacieśnić węzły łączące narody, które wspólnie przelewały krew dla uzyskania sprawiedliwego pokoju.

Uroczysty dzień Irlandji.

Londyn. Dzień 16 stycznia był dla Irlandji dniem historycznym. Dnia tego odbyła się w zamku w Dublinie historyczna ceremonja przez lorda Fitzalena, wicekróla Irlandji, na 8 ministrów Irlandzkiego rządu prowisorycznego, władzy wykonawczej, dzierżonej od 700 lat przez przedstawicieli Anglji. Sama zapowiedź tego faktu wywołała w Dublinie wielką radość. to też gdy 8 ministrów irlandzkich, na czele których znajdował się Michał Collins, przybyło do zamku, to tłumy narodu obdarzyły ich frenetycznymi oklaskami. — Historyczna ta ceremonja trwała zaledwie 20 minut. Wojska angielskie rozpoczęły ewakuację Irlandji

Sprawa bytu urzędników na Radzie ministrów

Warszawa. Rada ministrów, która w sobotę w południe zebrała się na posiedzenie nadzwyczajne, skończyła obrady o gods. 6 wieczorem. Przedmiotem dyskusji była sprawa polepszenia bytu urzędników państwowych. Dyskusja nad przeklasyfikowaniem miejscowości pod względem kategorji drożyźnianych nie została zakończona i będzie kontynuowana w poniedziałek.

Prezes ministrów odmówił dziś przyjęcia tych delegatów organizacji państwowych, którzy urządzili onegdaj demonstracyjny wiec urzędników państwowych na Krakowskiem Przedmieściu pod pomnikiem Mickiewicza. Powodem było nielegalność tego wiecu zwołanego w okolicznościach i warunkach zgoła nielicujących ze stanowiskiem i obowiązkami urzędników państwowych, świadomych swej godności. Ponieważ członkowie delegacji obstawali przy tem, ażeby aranżerowie tego wiecu byli dopuszczeni do posłuchania, prezydent ministrów zupełnie słusznie odmówił przyjęcia deputacji.

Sprawa Karelji w oświadczeniu komisarzy ludowych

Moskwa 21 | 1 AW. Opublikowany został tekst oficjalnego oświadczenia komisarzy ludowych w sprawie Karelji.

Oświadczenie brzmi:

Według informacji fińskiego biura prasowego w Helsingforsie Rada Ligi Narodów przyjęła rezolucją w której mówi się, iż wobec istniejącego stosunków normalnych między rządem fińskim i rosyjskim Rada Ligi Narodów ma prawo oczekiwać zadowalającego rozwiązania sprawy karelskiej.

Ponieważ rząd sowietów nie wchodzi w skład Ligi Narodów, druga zaś strona zainteresowana t. j. Finlandja jest jej członkiem przeto według fińskiego biura prasowego Polska lub Litwa mogłyby po porozumieniu się z intencjami rządu sowietów zaproponować swoje usługi, celem współdziałania przy pokojowym rozwiązaniu konfliktu.

Przy tej okazji należy przypomnieć, że rząd sowiecki stanowczo odrzucił i ma zamiar to samo uczynić w przyszłości gdyby usiłowały obce państwa wtrącać się do konfliktu jaki istnieje między Rosją a Finlandją.

Prasa berlińska

o przesileniu we Francji.

Berlin. — Wieczorna prasa berlińska zajmuje się szczegółowo ustąpieniem Brianda i omawia położenie, wytworzone przez to na konferencji w Cannes. Panuje ogólne przekonanie, że ustąpienie Brianda oznacza zerwanie rokowań w Cannes.

„Berliner Borsenzeitung" pisze, że nazwisko Poincare oznacza kontynuowanie programu ogłoszonego przez Clemenceau po zawarciu zawieszenia broni z Niemcami, a mianowicie politykę stanu wojennego.

„Vossische Zeitung" pisze w związku ze sprawą odszkodowań o nowym Rządzie Poincare'go, który ma się wytworzyć, że mylne jest zdanie, jakoby Rząd Poincare'go mógł przez dłuższy czas uprawiać politykę odszkodowawczą, któraby stale w sprzeczności z koniecznymi wymaganiami położenia gospodarczego Europy i całego świata.

„Berliner Tageblatt" daje krótkie zestawienie ostatnich wypadków, które doprowadziły do dymisji Brianda i stwierdza, że sprawą gospodarczej odbudowy Europy zostanie zawieszona. Według tego dziennika Europa musi jeszcze przetrwać okres Poincare'go, gdyż obecnie nie jest jeszcze gotowa do podjęcia dzieła europejskiej polityki odbudowy.

Prasa prawicowa zajmuje się głównie stosunkiem angielsko-francuskim, wytworzonym przez ustąpienie Brianda.

I tak „Deutsche Zeitung" pisze, że Lloyd George będzie musiał wykazać, czy posiada dość siły do opanowania położenia. Poincare będzie musiał zgodzić się na wyniki konferencji w Cannes, lub też pozostanie ona bez wyniku.

„Deutsche Tageszeitung" wskazuje na to, że Anglja uważać musi ustąpienie Brianda za zbyt nieoględny krok wobec interesów brytyjskich i brytyjskiego prestige i że wobec tego prawdopodobnie zrezygnuje z dalszych rokowań.

„Krauszeitung" wyraża przekonanie, że ustąpienie Brianda i wytworzone wskutek tego położenie na konferencji w Cannes wcześniej lub później spowodować musi zaostrzenie się stosunków angielsko-francuskich.

„Freiheit" w ustąpieniu Brianda widzi zaostrzenie się położenia międzynarodowego.

„Vorwarts" wreszcie mówi o wzmocnieniu się położenia Anglji z powodu ustąpienia Brianda i uzasadnia to tem, że Anglja posiada silne kierownictwo, podczas gdy Francja nie posiada żadnego. Anglja posiada jasną politykę, a Francja nie wie, zdaje się, czego chce.

Pomoc dla uchodźców

W ponure mroki tragedji uchodźców, powracających ze zdziczałej, zniszczonej Rosji, pada dotychczas tyle tylko jaśniejszych promieni, ile ich rzucić może wrażliwe na niedolę ludzką serce ludzkie.

Kto się przyjrzał tej niedoli z bliska, komu w duszę wpadło spojrzenie napół obłąkanych oczu ludzkich, szukających z drżeniem śmiertelnem, czy dojrzy choć skierzę zrozumienia i współczucia, ten nie zazna spokoju, póki w miarę swych sił, obowiązku swego wobec uchodźców rodaków nie spełni.

A uczucie to rozlały się już szeroko wszędzie, dokąd doszły strzępy wieści z etapów i przeróżnych punktów osiedleńczych.

Poszedł już z ratunkiem szereg samarytańskich instytucji naszych. Pracuje tam wstrząsa znana chlubnie instytucja Y.M.C.A.

Ewangeliczny nakaz, aby głodnego nakarmić i nagiego przyodziać, głęboko odczuto w polsko amerykańskim komitecie pomocy dzieciom. Instytucja ta hojną ręką sypie swe dary na etapach. Żywi głodnych, rozdaje odzież obdartym i nagim, bo tekich nędzarzy mnóstwo nam odsyła krwawa Rosja. Po latach nędzy pierwsze słowo błogosławieństwa pada na etapach z ust uchodźców, którzy już zatracili wiarę w bolszewickich kaźniach, wśród wszelkiego zdeptania praw i godności człowieka, iż istnieją jeszcze na świecie uczucia ludzkie.

Przedostaje się poprzez kordon wschodni zaraza chorobowa, ale nie przenika do zdziczałej, która obłąkańcy, nienawiścią ku chrystjanizmowi przejęci, chcieli rozsiać po całym świecie.

Tu na progu Polski, jak zawsze wznoszącej sztandar przedmurza chrześcijaństwa, wita po raz pierwszy tych, co się wyzwolili z ziemi zdziczenia słowo Chrystusowej idei, wypędzone szyderczo przez potępieńczą zgraję, która fałszywemi, obłudnemi słowy o szczęściu ludu kryje pospolity mord i rabunek.

*

Na etapach uchodźcy po raz pierwszy po tułaczce spotykają Biały Krzyż. Polski Biały Krzyż, który w dalszym ciągu swej pracy dla żołnierza, dla ofiar wojny i jej następstw, zrozumiał swe obowiązki wobec nowego aktu martyrologji polskiej.

Biały Krzyż rozwinął swe namioty na pograniczu—na etapach w Baranowiczach i w Równem i w głębi kraju—w Modlinie Biały Krzyż wydaje codziennie 10,000 porcji żywności. Tam też, samarytanki, niosąc posiłek dla ciała, krzepią wygnańców słowami otuchy, iż jadą wreszcie do swoich i nadal będą zdala od wrogów, wśród swoich.

Tam po raz pierwszy poprzez śmiertelny jęk wyslera z ocsu lekarka nadziei.

W Warszawie Biały Krzyż utworzył schronisko dla uchodźców-uzdrowieńców w gmachu przy ul. Dzielnej № 67.

KRONIKA.

Uroczystość upaństwowienia Gimnazjum im. Romualda Traugutta.

W ub. niedzielę w kościele Panny Maryi odbyło się uroczyste nabożeństwo z okazji upaństwowienia II Gimnazjum im. Romualda Traugutta. Mszę św. odprawił ks pref. Dembczyk, który wygłosił również okolicznościową przemowę. Poczem z serdecznemi słowy zachęty do pracy zwrócił się do młodzieży szkolnej J. E. ks. Biskup Krynicki.

Następnie w gmachu szkolnym przy ul. Staszyca Nr 3 w pięknie udekorowanej sali, ozdobionej portretem R. Traugutta do licznie zgromadzonych przedstawicieli miejscowego społeczeństwa i władz z p. starostą Kühnem na czele, rodziców i uczniów wygłosił piękną przemowę wizytator szkół średnich p. Morawski, który nawiązując przemowę do przypadającej w tymże dniu rocznicy powstania styczniowego, podniósł zasługi Romualda Traugutta oddane Ojczyźnie. Na zakończenie przemowy zaś wręczył dyrowi Kuczewskiemu, dyrektorowi Gimnazjum, akt upaństwowienia Gimnazjum.

Dyr. Kuczewski, odbierając akt powyższy, zaznaczył w przemowie, że staraniem szkoły będą usiłowania, aby młodzież sprostała tym szczytnym ideałom, jakie przyświecały jej imiennikowi.

Po przemowie dyr. Kuczewskiego chór szkolny odśpiewał kantatę na cześć Romualda Traugutta, układu K Wopalańskiego, oraz mazurek: „Piękna nasza Polska cała" i hymn: „Boże coś Polskę."

Następnie prof. Gollenhofer wygłosił odczyt o Romualdzie Traugucie. Wreszcie na zakończenie uroczystości zabrał głos ks. kan. Ciesielski, wygłaszając przemowę okolicznościową w języku łacińskim.

Doręczony dyr. Kuczewskiemu akt upaństwowienia szkoły zawiera treść następującą:

Akt Organizacyjny.

Aktem z dnia 7 sierpnia 1921 r. Zarząd Związku zawodowego Nauczycielstwa polskich szkół średnich przekazał utrzymywaną przez siebie męską szkołę średnią w Częstochowie na własność Państwa Polskiego. Tymże aktem grono obywateli oddało na własność Państwa Polskiego drugą męską szkołę średnią, zakupioną przez siebie od Wincentego Studejki.

Utworzywszy z tych zakładów naukowych jedną szkołę średnią, uznaję ją za państwową i, pragnąc, aby kształcąca się w niej młodzież miała zawsze przed oczyma najwyższy wzór cnoty obywatelskiej, bezgranicznego poświęcenia dla dobra ojczyzny, hartu woli i wzniosłości ducha, nadaję szkole nazwę „Gimnazjum państwowe imienia Romualda Traugutta."

Minister W. R. i O. P.
Antoni Ponikowski.

Warszawa, w styczniu 1921 r.

— **Przeciw przeciążeniu młodzieży szkolnej.** Ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego rozesłało do dyrekcji szkół śred-

nich okólnik, w którym zwraca uwagę na potrzebę zapobieżenia przeciążeniu młodzieży szkolnej. W tym celu czas trwania lekcji ma być zredukowany do 45 minut.—W niektórych szkołach wprowadzono tytułem próby lekcje 40 minutowe ze szczególnym naciskiem podkreślono konieczność nieprzeciążania młodzieży pracą domową i unikania zbytecznych przepisywań.

— **Odpowiedzialność kolei za przesyłki towarów.** Ministerstwo kolei żelaznych komunikuje, iż z dniem 1 lutego koleje polskie przywracają całkowitą odpowiedzialność za zaginięcie, braku, lub uszkodzenia przesyłek towarowych.

Nie ograniczając się do przywrócenia całkowitej odpowiedzialności, ministerstwo przedsięwzięło w porozumieniu z ministerstwem spraw zagranicznych szereg środków, mających na celu ochronę przesyłek towarowych tak podczas przewozu, jak podczas przechowania na stacji i zapobieżenia w ten sposób ich kradzieży i uszkodzeniu.

Do środków tych należą: konwojowanie pociągów przez policję uzbrojoną, zorganizowanie na stacjach granicznych patroli, utworzenie organów wywiadowczych, premiowania funkcjonarjuszy kolejowych i policyjnych za wykrycie lub zapobieżenie nadużyć, wreszcie odbudowa składów, oświetlenie placów, składów i miejsc wyładowania.

W sprawie kwesty na repatrjantów

W ub. niedzielę o godz. 4-ej po południu w siedzibie „Czerwonego Krzyża" przy ul. Kościuszki № 3 odbyło się zebranie organizacyjne Komitetu tygodnia kwesty na repatrjantów.

Obrady zagaił przewodniczący Tow. „Czerwonego Krzyża" dr. Purski, poczem na przewodniczącego obrad wybrany został p. Ludomir Nieprzecki, który na sekretarza zaprosił p. Mąkoszę.

Na wstępie omówiono sprawy „techniczne kwesty, która będzie urządzona w naszem mieście w dniach od 29 stycznia do 5 lutego. W tym celu miasto podzielono na 7 okręgów.

W każdym z powyższych okręgów przeprowadzenie kwesty powierzono odnośnym instytucjom społecznym.

Okręg I — Raków obejmie ks. kan. Nawrocki.

Okręg II—Ostatni Grosz, ul. Krakowska do Rynku i I Aleja (numery nieparzyste) obejmą Stowarzyszenia robotnicze pod przewodnictwem ks. kan. Wróblewskiego.

Okręg III—ul. Warszawska, oba Rynki i I Aleja (numery parzyste) — Stow. rzemieślniczo-przemysłowe.

Okręg IV—II i III Aleja (numery nieparzyste) i Stradom — Tow. „Białego Krzyża".

Okręg V—II i Aleja III (numery parzyste) i ulice przyległe—Sodalicja Marjańska.

Okręg VI—Częstochówka i rejon Jasnogórski—Koło Polek.

Okręg VII—Kucelin i Zawodzie—Tow. „Czerwonego Krzyża".

Uliczna sprzedaż znaczka na wniosek ks. kan. Wróblewskiego odbędzie się nie w niedzielę lecz w święto dnia 2 lutego. Kwesty przed kościołami odbędą się w niedzielę 29 stycznia i 5 lutego oraz w święto 2 lutego. Kwesty po cukierniach i kinematografach odbywać się będą codziennie przez cały tydzień. W tymże czasie sprzedawane będą po domach nalepki w cenie 50, 100 i 1000 mk.

Ponadto omawiano sprawę przeprowadzenia propagandy kwesty w szkołach i w fabrykach, oraz instytucjach bankowych i komunalnych.

Na tem obrady ukończono o godz. 6 wieczorem.

— **Niesłusznie posądzony i aresztowany.** W numerze 262-im „Gońca Częstochowskiego" z dnia 21 b. m. umieszczono notatkę policyjną o kradzieży 400 dolarów na szkodę Adama Dyjaka przez Bronisława Białasa, górnoślązaka. Sprawa ta została przez prokuratora Sądu okręgowego w myśl art. 267 U. P. K. z powodu braku dostatecznych poszlak umorzona. Oskarżonego zwolniono z aresztu i zastosowany względem niego dozór policyjny został uchylony.

— **Z balu na cyklistów.** — Staraniem zarządu Częstochowskiego Tow. Cyklistów w ub. sobotę w salach Stow. Kupców Polskich odbył się wspaniały bal członków tegoż towarzystwa i zaproszonych gości. Przy dźwiękach dobrze zgranej orkiestry p. Reslera, doskonały wodzirej p. Paul, prowadził tany do białego dnia.

W czasie zabawy około godz. 12 po północy zostały rozdane żetony za turystykę.

Nagrodę pierwszą uzyskał p. Swiderski Ludwik, za wyjeżdżone 684 kilom., drugą nagrodę otrzymał p. Dethier Józef, trzecią p. Wójcikowski Wacław. Ci sami otrzymali drugie dodatkowe żetony za dzielność. w uznaniu od prezesa p. Filipowicza. Drugiej klasy żetony otrzymali pp.: Kopalski Br., Krajewska Marje, Bąbczyński Feliks, Kula W., Rąterski Wład. III-ej klasy pp.: Bayer Szym., Baumert Wł., Mazurek Wł. i senior Pinkus Stanisław. Nagrody za jazdę motocyklistów otrzymali za turystykę, pierwszą p. Czerwiński Stanisław (senior), drugą p. Krajewski Fel., trzecią p. Wąsowski Kazimierz i czwartą p. Wąsowski Roman.

Poczem przystąpiono do dalszej zabawy, w czasie której znany humorysta i kuplecista p. Ziółkowski Tadeusz, odśpiewał kilka kupletów. Akr.

Z zebrania T-wa „Rozwój".

W ubiegłą niedzielę, w sali miejscowej Straży Ogniowej, odbył się wiec, zwołany przez Komitet organizacyjny częstochowskiego oddziału T-wa „Rozwój" przy udziale około 1500 osób.

Przewodniczył na wiecu pp. Wiktor Jabłoński, assesorami byli pp. Dębicki, Sopota, Szwakopf i Stanios.

Zagaił zebranie p. Olewiński, poczem wygłosił referat przybyły specjalnie w tym celu delegat Centralnego Zarządu T-wa „Rozwój" w Warszawie p. M. Rutkowski, który w dłuższem przemówieniu zaznajomił słuchaczów gruntownie z położeniem ekonomicznem, jakie obecnie Polska przeżywa i wskazał na konieczność solidarnego organizowania się polaków pod hasłem głoszonem przez T-wo „Rozwój"—„swój do swego po swoje", a to w celu nie tyle walki z elementem żydowskim, lecz raczej obrony straconych już placówek w przemyśle i handlu.

Pod koniec zachęcał mówca do popierania T-wa „Rozwój" przez zapisywanie się na jego członków, w celu stworzenia w Częstochowie Oddziału tego Towarzystwa i rozpoczęcia na naszym tu gruncie pracy twórczej.

Całe przemówienie, trwające blisko 2 godziny, wysłuchano z niesłabnącem zaciekawieniem. Mamy nadzieję, że nasza Częstochowa nie pozostanie w tyle za innemi miastami w Polsce i że T-wo „Rozwój" znajdzie u nas licznych i do pracy chętnych członków.

— **Projekt zniesienia Urzędu przewozu i wywozu przyjęty.** Kierownik min. przem. i handlu Strassburger przedłożył komitetowi ekonomicznemu Rady ministrów projekt zniesienia głównego Urzędu przywozu i wywozu. Projekt ten został przyjęty. Liste towarów, których przywóz będzie zabronionym zostanie do połowy zmniejszoną, podobnie też poddaną została rewizji lista towarów, których wywóz będzie wzbroniony. Listy towarów podlegających ograniczeniom wywozowym i przywozowym, prowadzone będą łącznie przez ministerjum przemysłu i handlu i ministerjum skarbu. Cały projekt zniesienia Urzędu przywozu i wywozu podlega zatwierdzeniu sejmowemu.

— **Przeciwko suchotom.** — (Dziesięć rad). 1. Pamiętaj, że czyste powietrze, światło słoneczne chronią od suchot, dlatego codziennie przewietrzaj mieszkanie i pościel. 2. Nie sypiaj z innymi w jednem łóżku, nie pij i nie jedz z jednego naczynia, ani też jedną łyżką. 3. Myj ręce przed jedzeniem, wypłucz usta po jedzeniu, czyść zęby codziennie wieczorem. 4. Nie pozwalaj dzieciom brać do ust przedmiotów, podniesionych z ziemi i nigdy nie całuj ich w usta. 5. Nie pluj na ziemię ani na podłogę i nie połykaj plwociny, bo plwocina często zawiera zarazę. 6. Pluj tylko do spluwaczki z wodą czystą lub karbolową, którą będziesz zmieniał codziennie. 7. Utrzymuj w czystości swoje ciało i myj codziennie mydłem twarz, szyję, piersi i plecy, kąp się i zmieniaj bieliznę przynajmniej raz na tydzień. 8. Nie zamiataj podłogę na sucho, lecz zawsze na wilgotno, gdyż w kurzu są zarazki. 9. Nie pij wódki i innych trunków. bo pijacy najczęściej zapadają na suchoty. 10. Pamiętaj, że dobre pożywienie i mleko przegotowane chronią od suchot.

Przestrzegając tych dziesięciu rad, będziesz zdrów ciałem i duchem, pamiętając, że „w zdrowem ciele jest zdrowy duch".

— **Gwałtowna zwyżka marki polskiej w Rosji.** „Gazeta Wieczorna" donosi za Skały, że zwyżka marki polskiej w bolszewji doszła do zenitu. Obecnie płacą za markę polską 200 rb. Chłopi żądają za produkty rolne tylko marek polskich.

Ostrożnie z wódką!

Wypadek otrucia alkoholem metylowym.

W sobotę wieczorem zdarzył się wypadek otrucia alkoholem metylowym, któremu uległ ślusarz fabryki igieł, Konstanty Bzdok, lat 45, zamieszkały przy ulicy Warszawskiej Nr. 83. Po wypiciu kilku kieliszków wódki nabytej potajemnie u Enocha Zandberga (ul. Koszarowa Nr. 3) robotnik ów doznał silnych boleści. Zawezwana pomoc lekarska okazała się daremną. Otruty alkoholem metylowym zmarł nad ranem w strasznych cierpieniach.

W sprawie tej wdrożono energiczne dochodzenia śledcze, celem pociągnięcia do odpowiedzialności potajemnego handlarza, sprzedającego trującą wódkę.

— **Drobny pożar.** W nocy z soboty na niedzielę o godz. 1 ej zapaliły się deski i wióry w stolarni Kindermana przy ul. Kościuszki Nr 28. Po przybyciu pogotowia Straży ogniowej ogień został wkrótce stłumiony.

— **Na kradzieży węgla.** Zatrzymano Edwarda Sciubidło, Józefa Trąbskiego i Józefa Gęsińca wszyscy zam. na Zawodziu, którzy skradli 160 kg. żelaza z kolei. Sprawę skierowano do Sądu Pokoju II Okręgu w Częstochowie.

— **Kradzieże.**

— Z mieszkania Katarzyny Marmor przy ul. Garncarskiej 30 za pomocą włamania skradziono garderobę wartości 10,000 mk.

— Na Starym Rynku w Częstochowie Leonardowi Wileżyńskiemu zam. we Mstowie skradziono 17 par obuwia wartości 50,000 mk.

— **Ile stopni mrozu?** W poniedziałek termometr Reaumera wskazywał rano w mieście 15 w polu 16 stopni poniżej zera.

Z KRAJU.

(—) **Rozłam w „Bundzie."**— Prasa żargonowa informuje, że odbywają się obecnie zebrania bundowców, które mają doprowadzić do rozłamu partji. W Łodzi już 100 osób wystąpiło z jednej organizacji, liczącej 300 członków. W Warszawie „większość bundowskich grup i niektóre Związki zawodowe wypowiedziały się za lewicą skrajną, do której ma należeć jedna trzecia członków. W mniejszych miastach wpływ skrajnych jest słabszy. Nowy odłam utworzy „Bund komunistyczny."

(—) **Napad na pociąg.** Na pociąg nr. 1 między Mrozami a Siedlcami napadło kilku uzbrojonych w rewolwery bandytów i sterroryzowawszy pasażerów w wagonie pierwszej i drugiej klasy zażądali wydania sobie gotówki i biżuterji. W wagonie powstał szalony popłoch. Pasażerowie poczęli ściągać pierścionki z palców i oddawać portfele z pieniędzmi. Wszystko to trwało zaledwie 3 minuty, w tem ktoś pociągnął za alarmujący hamulec i pociąg gwałtownie się zatrzymał, co tak przestraszyło bandytów, że porzucili już posiadane w ręku łupy i zeskoczywszy z pociągu zbiegli do pobliskiego lasu. Dzięki temu, pasażerowie odzyskali wszystko z powrotem.

(—) **Z tragedji urzędniczej.** Onegdaj aresztowała policja lwowska oficjała pocztowego Ludwika M lat 46, który nie mogąc wyżywić swej licznej rodziny, chwycił się ostatniej deski ratunku i żebrał.

(—) **Epidemja influenzy.** We Włocławku rozwinęła się w wielkich rozmiarach. W wielu szkołach 20 proc. uczniów zapadło na tę chorobę. Gorączka trwa zazwyczaj przeszło 2 tygodnie i ma przebieg bardzo lekki.

(—) **Komuniści Zagłębia pod sądem.** Sąd Okręgowy w Sosnowcu rozpatrywał w dniu 17 b. m. sprawę Stryka i Szmidta, na tle wykroczeń antypaństwowych, jakie miały miejsce w Dąbrowie w dniu 29 czerwca 1921 r.

Na ławie oskarżonych zasiedli komuniści: Franciszek Stryk z Zagórza i Ludwik Szmidt z Sosnowca.

Pierwszemu akt oskarżenia zarzucał, że jako przewodniczący wiecu komunistycznego, urządzonego w Dąbrowie Górniczej, dopuścił się do wygłaszania mów, celem których było podburzanie robotników do obalenia obecnego ustroju społecznego, oraz niewypłacania podatków państwowych; Szmidtowi zaś, że na powyższym wiecu wygłosił podburzające robotników mowy na tenże temat.

Sąd po naradzie, postanowił Stryka i Szmidta uznać winnymi tych wykroczeń i skazał ich obu na karę ciężkiego więzienia przez lat cztery, oraz pozbawienia wszelkich praw.

ZE ŚWIATA.

(—) **Samolotem naokoło świata.** Dzienniki donoszą, że lotnik angielski, Rose Smith puści się samolotem w podróż naokoło świata. Będzie on posiadał samolot mogący lądować tak na ziemi jak i morzu. Niewiadomo ściśle, ile czasu spotrzebuje na swą podróż przewidują jednak, że będzie mógł, wybierając nawet linję najdłuższą odbyć swą podróż dookoła globu w 18, a najwyżej w 15 dni, o ile oczywiście nie przeszkodzą temu jakieś nieprzewidziane wypadki.

Donosząc o powyższem, trudno nie przypomnieć sobie powieści Juljusza Verne'go, który kazał bohaterowi swej powieści Foggowi objechać wśród rozmaitych przygód świat w ciągu 80 dni.

Fogg przewidywał, iż podróż z Londynu do Suezu przez Mont-Ceris i Brindisi zabierze mu 7 dni czasu, z Suezu do Bombaju 13 dni, z Kalkuty do Hong-Kongu 22 dni, z Hong-Kongu do Jokohamy 6 dni, z Jokohamy do San Francisco 22 dni, stamtąd do Nowego Jorku 7 dni, a z Nowego Jorku do Londynu 9, czyli razem 80 dni.

W roku 1913 pan Mears, dziennikarz amerykański, skrócił tę podróż jeszcze o 4 dni. 35 dni tylko trwała podróż dookoła świata. Jakiż to postęp w stosunku do bohatera z powieści Vernego. A oto teraz sięga po rekord lotnictwo. Jeśli przedsięwzięcie lotnika Ross Smitha się powiedzie, to będzie można wówczas powiedzieć: „Och, jaki ten świat mały."

HUMOR I SATYRA.

W szkole

Nauczyciel: Jasiu! Jeśli kawałek mięsa rozetnę na dwie części, a każdą z nich znowu na dwie, ile razem otrzymam?

Jaś (syn restauratora): Cztery!

Nauczyciel: A jeśli znów każdą przetnę na dwie części?

Jaś: Ośm..

Nauczyciel: A dalej?

Jaś: Szesnaście...

Nauczyciel: Potem?

Jaś: Trzydzieści dwie!

Nauczyciel: Dobrze! Gdy w ten sposób będę dalej postępował, to co otrzymam?

Jaś: Klops, proszę pana profesora!..

DO SPRZEDANIA
nieruchomość przy zbiegu ulic Kościuszki i Zielonej, składająca się z zabudowań i 2-ch placy przestrzenią ogółem 7801 łokci kwadratowych. Wiadomość Telefon Nr. 91.

Skradziono
na stacji Częstochowa portfel z dokumentami wojskowemi i prywatnemi na imię Mieczysława Grotta. Uprasza się o wrzucenie dokumentów do skrzynki Gońca Częstochowskiego

Przegląd Świateczny
i inne pisma abonować można: Biuro Dzienników Kościuszki Nr. 11

Fosfalina
M-ra Mnitkowskiego
idealny środek odżywczy w postaci mąki
dla dzieci i osób osłabionych
sprzedaż we wszystkich składach aptecznych, aptekach i sklepach kolonialnych.

Poszukiwana
fotel. wychowawczyni do 2-ch chłopców lat 7 i 8. Zgłaszać się II Aleja 38 m. 16 od godziny 2—4 po pp

Buldog-suka
okazyjnie do sprzedania Jasnogórska 40.

Chrześcijańska Szkoła Rzemiosł.
przyjmuje zapisy młodzieży płci obojga na kursy
Kamasznictwa i Czapnictwa
w biurze Inspekcji Szkolnej Jasnogórska Nr. 31-a

Kartofle
i węgiel najtaniej można dostać w składach „Spójni" Kościuszki 43 Kilińskiego 2 przyjmuje się zamówienia na węgiel i koks

Do sprzedania
gospodarka 30 morgów ziemi w tem 3 i pół morgi lasu „budowlanego", dom mieszkalny zupełnie nowy skład. się z 3 pokoi z kuchnią. Cena 4 i pół mk. Wiad. II Aleja 36 Kowacki

Rutynowana
nauczycielka udziela korepetycji w zakresie czterech klas Wiad. III Aleja Nr. 49 u p. Czaplickiej

w TEATRZE „PARYSKIM“ ul. Panny Marji № 19.

Od soboty dnia 21 Stycznia r. b. i dni następnych.

ZNAKOMITA SZTUKA W 6 AKTACH GABRYELI ZAPOLSKIEJ

TAMTEN

W roli tytułowej znakomity artysta Józef Węgrzyn

W roli tytułowej znakomity artysta Józef Węgrzyn

Odtwarzający w barwach jaskrawych martyrologję narodu polskiego z ostatniej doby caratu. Ekran kinematograficzny po raz pierwszy wyświetla przeróbkę znakomitej sztuki granej na deskach Teatrów Warszawskich w tym samym zespole

Kino „NOWY”

Program od piątku 20 stycznia 1922 r. i dni następnych.

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY DOZWOLONE.

„Władczyni Dżungli”

SENSACJA!

Gdzie afrykańskie płonie słońce,
Gdzie niebo piękne i gorące,
Gdzie kwitną palmy i cyprysy,
Gdzie skaczą małpy i tygrysy, —
Tam się rozgrywa dramat krwawy
Podobny do bajkowej zjawy.
„Władczyni dżungli“ na ekranie
W swej egzotycznej krasie stanie
Przed publicznością Częstochowy
W kinie, co nosi nazwę „NOWY“.

SENSACJA!

Kto nie widział „dżungli“ cudów,
Nie zna obcych krain ludów
Nie polował na lwy słonie,
A kto ciekawością płonie
Poznać urok „dżungli“ lasu
Może dziś bez ambarasu,
Bez „mauzera“, amunicji
Uczynić zadość ambicji:
Dla tych okazja jedyna
Dzisiaj wybrać się do... kina.

Największy amerykański sensacyjny film rozgrywający się na tle dzikich dżungli afrykańskich wśród małp, lwów innych dzikich zwierząt. W roli głównej MARJA WALCAMP.

Dr. STEFAN PURSKI
Kilińskiego № 4.
choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje do 10-ej rano i od 3 — 7 po poł. w niedzielę i święta od 9—11 rano.

Dr. Wł. KAHL
choroby kobiece akuszerja wewnętrzne.
Przyjmuje od godziny 1—4-ej po poł. ul. Dąbrowskiego Nr. 6 (Sokolna) II piętro.

Dr. med. E. Petrykat
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od godz. 5-tej do 8-mej w sobotę od 3 do 5-ej po poł.
ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

Dr. Józef Kluczewski
b. ordynator kliniki akuszer. ginek. w Kazaniu
II Aleja 32 parter, prawa oficyna
Przyjmuje chorych od 9—10 i 4—6 pp

Dr. Lucjan Kędzierski
ordynator oddziału położniczego miejskiego
Akuszerja i choroby kobiece
przyjmuje do 10 rano i od 3 do 6 po południu ul. Piłsudskiego (Dojazd) Nr. 5. Telefon 412.

Lecznica chorób zębów i jamy ustnej
czynna codziennie od 9—1 i 3—7 po południu pod kierownictwem lekarzy-dentystów
H. Lejzerowicza i H. Rozenkranca
ul. Kilińskiego 3.

Lekarz - Dentysta
MICHAŁ GREJNIEC
ulica Panny Marji № 10. Telef. Nr. 258.
Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wieczór

DENTYSTA
PAWEł BRONIATOWSKI
ul. Panny Marji 21 (obok Teatru Paryskiego)
choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 po poł.
Panie od 12—1 w południe.

Najtaniej!

Papę	Smar do wozów czarny
Smołę	Smar do wozów żółty
Gips	Olej lniany, „Tovotta“
Cement	Cegła i glinka ogniotrw.
Pak	Płyty piekarskie
Dziegieć	Węgiel drzewny
Smołę drzewną	Farby i lakiery
Terpentynę	Artykuły chem.-techn.

sprzedaje
D. BERKOWICZ
Częstochowa, ulica Kościuszki Nr. 45. Telefon Nr. 405.

KURSY HANDLOWE
R. Szumacherowej
Zawiadamiają nowowstępujących słuchaczy (czek) **że wykłady na Kursach rozpoczną** się w dniu **25 b. m.** t. j. w środę o godzinie 6-ej wiecz.
Kancelarja Kursów **przyjmuje nadal zapisy** przy ulicy Dąbrowskiego Nr. 5-a m. 5 II piętro front.

OGŁOSZENIE.

Szef Intendentury D. O. K. Nr. X w Przemyślu ogłasza konkurs na dostawę:

200 szt. krzeseł wiedeńskich,
1000 szt. szczotek do mycia podłogi,
500 szt. mioteł i
150 mtr. knotów do lamp różnych numerów.

Oferty należycie ostemplowane w zamkniętych kopertach zechcą oferenci przesłać do dnia 31 stycznia b. r. do Szefostwa Intendentury D. O. K. Nr. X w Przemyślu.

Oferty mogą być składane na każdy przedmiot oddzielnie.

Szef Intendentury D. O. K. Nr. X.

OGŁOSZENIE.

Szefostwo Intendentury D. O K. № X. w Przemyślu sprzeda w drodze przetargu ofertowego 80,000 sztuk klepek bukowych bednarskich następujących rozmiarów:

od 6 do 15 c/m. dł. 90 c/m. sztuk 60,000 klepek do dna prostych szerokich.
od 10 do 22 c/m dł. 45 c/m. sztuk 20 000, (grubość wszystkich klepek 26 m/m.).

Oferty należycie ostemplowane w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na kupno klepek“, składać należy wraz z kwitem na wpłacone wadjum w ilości 5% od ogólnej zaoferowanej sumy do dnia 10 lutego 1922 r. do Szefostwa Intendentury D. O. K Nr. X w Przemyślu.

Przetarg ustny odbędzie się w wyżej wspomnianym dniu od ceny najwyższej po otwarciu ofert.

Klepki znajdują się w Rejonowym Zakładzie Gospodarczym w Kielcach przy ul Młynarskiej Nr. 9.

Wadjum wpłacać należy do Kasy Komisji Gospodarczej Okręgowego Zakładu Gospodarczego Nr. X w Przemyślu.

Szef Intendentury D. O. K. Nr. X.

Doktór med.
Helena Eitinger - Kawaeff
b. Asystentka prof. Klemperera w Berlinie b. Dyrektor kliniki ces. Kaiserin i szpitala Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Petersburgu.
CHOROBY WEWNĘTRZNE I NERWOWE
Leczenie światłem i elektrycznością.
Przyjmuje codziennie od 3-6 p. p. I Aleja Nr 11, lewa oficyna II piętro.

Niebywała okazja!
z powodu wyjazdu **wyprzedaje** się towary łokciowe po cenach najniższych ul. Nadrzeczna Nr. 12.

LEKARZE DENTYŚCI
St. PARCZYŃSCY
Przyjmują od 10—1 i od 3—7.
ul. Dąbrowskiego Nr. 11, I piętro.

DZIECI
proście swych rodziców o
NEO - FOSFATYNĘ GALENA
jako odżywczą.
Jest do nabycia w aptekach, drogerjach.

Saneczki dziecięce
w MAGAZYNIE MEBLI
E. KINDERMANA
ul. Kościuszki Nr. 26.

Ogłaszajcie się w „Gońcu Częstochowskim“.

Częstochowa i Okolica
powinna wiedzieć iż
Najtańsze źródło
wszelkich towarów na wyprawy ślubne i do domowego użytku, wełen, jedwabi, chustek, kap, kołder i kortów jest tylko w prywatnem mieszkaniu
J. Rzasińskiego
Kościuszki 19 a w podwórzu Telefon 3-18

Suka
rasy wilczej bardzo zła i dwa młode do sprzedania ul. Piotrowska 7

Niniejszym
unieważniam paszport wydany w 19 6 roku przez władze okupacyjne i kartę zwolnienia również wydane przez P. K. U. w Częstochowie które mi zostały skradzione w miesiącu marcu 1921 roku podczas pobytu w Gdańsku Leon Rentbaum

Student
Warszawianin poszukuje pokoju umeblowanego z oddzielnym wejściem oferty pod Wieslaw

NAJTANIEJ
MEBLE
w największym obrzeżójańskim składzie
E. KINDERMANA
CZĘSTOCHOWA
ul. Kościuszki 26.
Dom własny telefon Nr. 341

Nowość!
Najwykwintniejsze i najtańsze obuwie nabyć można tylko u
A. Szlybelmana
I Aleja Nr. 10.
Poleca duży wybór Reniferowe, lakierowe, giemzowe, prunelowe, botki, wyłogi, ranne pantofle i różne inne.
Najnowsze fasony. W różnych kolorach.
Ceny najniższe!
Uwagę na adres **A. Szlybelman** I Aleja Nr 10.

NA
Karnawał
nadeszły świeże po najtańszych cenach do
M. Częstochowskiego
w II-ej Alei 25
Jedwabie, Crepe-de-chin, etamny, batysty, woale, wełny, bawełny oraz wszelkie białe płótna, serwety, prześcieradła, kapy, barchany, flanele i inne.
M. Częstochowski
II-ga Aleja 25. obok Kościuszki

Najtańsze źródło
Magazyn bławatny
Neo-Bławat
I Aleja Nr. 14 dom p. Frankiego posiada w wielkim wyborze wełny, jedwabie, korty męskie, płótna widzewskie i żyrardowskie obrusy kapy, firanki markiratę, kołdry watowe, koce i t. d.
Najlepszy towar!

Sprzedam
gospodarstwo 9 morgów blizko Częstochowy z żywym i martwym inwentarzem, budynki murowane. Wiad. Kawodrza Dolna 18 J. Fajer

TANIEJ NIŻ WSZĘDZIE
MAGAZYN BŁAWATNY
pod firmą
Manufaktura
I sza Aleja 12
Poleca:
wielki wybór towarów wełnianych bawełnian, w różnych kolorach, płótna płócienka ręczniki, serwety, koce kapy, korty na ubrania i palta oraz wszelkie inne towary.
TANIEJ NIŻ WSZĘDZIE

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI

Kierownik literacki JAN BARYLSKI

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“.